

Seminarska naloga:

VSE POTI VODIJO DO PLANINSKE KOČE NA DOBRČI (1478m)

Epipactis pontica Taubenheim - **Pontska močvirnica**

Dobrča

Oj, Dobrča krasna,
soseda gorenjskih planin.
V vencu gora si nam jasna
lepota gorenjskih davnin.

Kot tepih zelenih pomladi
na tisoče rožic cveti.
Lepot in užitka nam nudiš,
res krasna si, Dobrča ti.

S tvojega vrha razgled je pa tak,
da težko je reči, kje je enak.
Ko gledaš na Storžič, Triglav in Bled,
morda bi to vedel le redek vseved.

Poti nate gosto so speljane,
ki vodijo nas na en sam cilj.
Da na tvoje bi prišel poljane,
gotovo vsak srečen bi bil.

Zvečer, ko se spusti mrak na goro,
nešteto se luči v dolini prižge.
Narava prelepa pokoja želi,
saj biser Gorenjske si, Dobrča, ti.

Mentor: Marija Klofutar (načelnica OVN pri PD Tržič)

Avtor: Uroš Ribič (PD Tržič)

Vili Perko

Kazalo vsebine:

1 UVOD	3
2 CILJ NALOGE	3
3 OPIS IN ZGODOVINA DOBRČE	3
4 PREDSTAVITEV POTI	5
4.1. Brezje pri Tržiču - Koča na Dobrči	5
4.2. Bistriška planina - Koča na Dobrči	7
4.3. Hibje - Koča na Dobrči (po cesti)	8
4.4. Begunje (Preska) - Koča na Dobrči	9
4.5. Tominčev slap - Koča na Dobrči	10
4.6. Hudi Graben - Koča na Dobrči	11
4.7. Zadnja vas - Koča na Dobrči	12
4.8. Lajb - Koča na Dobrči	13
4.9. Slatna - Koča na Dobrči	14
4.10. Draga - Koča na Dobrči (čez Ledeno trato)	15
4.11. Brezje pri Tržiču - Koča na Dobrči (po cesti)	16
4.12. Bistrica pri Tržiču - Koča na Dobrči	17
4.13. Tržič – Dobrča	18
4.14. Brezje pri Tržiču - Koča na Dobrči	19
5 VPLIVI NA OKOLJE IN KOČO ZARADI POVEČANEGA OBISKA	20
6 PROBLEMATIKA PLANINSKE KOČE	21
7 REŠITEV ZA:	
- Nadaljnje obratovanje Koče na Dobrči	21
- Ureditve kolesarskih poti do Koče na Dobrči	23
8 »ROŽCE IZPOD DOBRČE«	24
9 VIRI	25

1 UVOD

Na seminarju VGN sem izvedel in spoznal veliko novega o negativnih vplivih na gorsko naravo, okolje in ozračje, za katere si nisem niti predstavljal, da so lahko tako pomembni. Rezultat tega je, da se bom za varovanje narave še bolj zavzel in da sem pripravljen to znanje v okviru OVN* v PD Tržič posredovati tudi ostalim planincem in pomagati organizatorjem in vodnikom pohodov, da bodo soplaninci še bolje spoznali »floro in fauno« ter znali uživati v planinah tudi z nekaterimi omejitvami, ki pa so zelo pomembne za ohranjanje narave in naravne dediščine.

Sama površina planine pod Dobrčo je pomemben vodni vir, bogata je z lesom in ima dokaj bogato biološko kulturno dediščino. V zadnjem desetletju je postala turistično in športno zelo zanimiva in zaradi lažje dostopnosti, cilj obiska množice obiskovalcev preko celega leta. Na žalost pa mnogokrat turizem in športna rekreacija, s svojim nepremišljenim razvojem ogrožata prav tiste danosti, ki jima omogočata razvoj. Na planino vodi 14 markirnih poti iz tržiške in radovljiške občine, poleg tega pa še kar nekaj nemarkirnih poti. Torej je Dobrča res kar »obljudena« planina.

Tu pa se pojavlja vedno večji problem v kapacitetnih zmožnostih planinske koč, v oskrbovanju z vodo, ogrevanju in bioloških odpadkih!

*OVN – Odsek za Varstvo Narave

2 CILJ NALOGE je na kratko predstaviti:

- ✚ vse poti, ki vodijo na prekrasno planino Dobrča;
- ✚ vplive na okolje in planinsko postojanko zaradi povečanega obiska;
- ✚ problematiko planinske koč;
- ✚ rešitev za: nadaljno obratovanje planinske Koče na Dobrči in ureditev kolesarskih poti;
- ✚ »ročce izpod Dobrče«

3 OPIS IN ZGODOVINA KOČE NA DOBRČI

Koča (II.kategorije (Planinske koč I. in II kategorije, ki so oskrbovane sezonsko, morajo imeti v času, ko ne poslujejo, zagotovljeno zavetišče - zimsko sobo, če ni v bližini (najmanj 2 uri hoje) nobene druge možnosti prenočevanja)) stoji nad robom strmega južnega pobočja Dobrče na kraju, imenovanem Kres, kjer so menda ob turških vpadih kurili kresove. Prvo koč so po 1. svetovni vojni zgradili štirje zasebniki; leta 1952 jo je prevzelo PD Tržič in jo poimenovalo po tržiškem planincu Ladislavu Kostanjevcu (1906-1937), ki ga je pod Storžičem zasul snežni plaz. Požar je koč 16. septembra 1974 povsem upepelil. Leta 1975 so na pogorišču začeli graditi novo koč, ki so jo odprli 10. junija 1978 in se poslej imenuje Koča na Dobrči. Leta 1993 so montirali sončne celice.

Koč je odprta od 15. junija do 15. septembra, sicer pa ob sobotah, nedeljah in praznikih.

V gostinskem prostoru je 40 sedežev; v 6 sobah je 22 postelj; WC (zunanji), umivalnica z mrzlo vodo (skupna); gostinski prostor ogrevajo s pečjo; voda je kapnica, koč je priključena na električno omrežje, radijska zveza.

V letu 2012 in 2013 je bila Koča na Dobrči s strani obiskovalcev v skupni akciji Planinske zveze Slovenije in časnika Nedelo **izbrana za najbolj priljubljeno planinsko kočo**.

*Jana in Milan Jančič s priznanjem in nagrado,
vmes Majdka in Majda, ki v koči pomagata*

Balkon Gorenjske odet v cvetje

vir: www.hribi.net

Od koč je izreden razgled na vse strani, razen proti severu. Proti vzhodu vidimo najprej Kriško goro in Storžič, za njima pa vrhove Kamniških Alp; na jugovzhodu se dviga Posavsko hribovje, pred njim je obsežna Ljubljanska kotlina, za katero se širi notranjsko hribovje do Snežnika in Javornikov; na jugu je ob vznožju Dobrče planota Podgora med Tržičem in Begunjami z lepimi vasmimi, za njo pa se širi gorenjska ravnina od Šmarne gore do Jesenic s Kranjem, z Radovljico, Bledom in drugimi kraji; gorenjsko ravnino obrobajo Polhograjsko hribovje, Škofjeloško pogorje, Jelovica in Pokljuka; v smeri proti jugu vidimo Lubnik, Blegoš, Porezen in Ratitovec; na zahodu je za Jelovico in Pokljuko obširna panorama Julijcev s Triglavom; razgled proti severu zakriva vrh Dobrče; če se povzpne na vrh, se odpre lep pogled tudi na Karavanke z Begunjščico in Stolom, dolino proti Ljubelju in na Košuto.

»H Koči na Dobrči, ki vsa cveti v pisanem cvetju, zunaj se lahko igrate na igralih ali spočijete na ležalnikih po morda turi s kolesi po cesti iz Zadnje vasi, se vedno znova rad vrača tudi ultramaratonec Dušan Mravlje, ki si na koči najrajši privoščiči odlične vampe. V zvezi z vampi in Kočo na Dobrči ve povedati tudi resnično anekdoto: »Ko je bil nekaj časa nazaj predvajal dokumentarec o njemu, je Dušan tam omenil tudi odlične vampe na Dobrči. To se je nekemu Zagrebčanu tako vtisnilo v spomin in brbončice, da se je odpravil točno k Jančičevim na Dobrčo. Ne samo da je bil postrežen z odličnimi vampi, ampak je neverjetno naključje hotelo, da je srečal tudi Dušana - v koči sta bila slučajno edina gosta: Dušan in Zagrebčan.««

»Na hrastovo goro: Čeprav spada Dobrča (1634 m) zaradi apneniške kamninske sestave tal k zahodni skupini Kamniško-Savinjskih Alp, jo marsikdo uvršča v sosednje Karavanke. Najdemo jo v vodniku o našem najdaljšem gorovju, seveda z opombo, da je v njem samo zaradi planinske potrebe, ker je zemljepisno prek Prevala pač povezana z Begunjščico. Tudi avtor vodnika po Slovenski planinski poti Dobrčo zaradi praktičnosti uvršča v poglavje »Po Karavankah«, z obrazložitvijo, da večina ta del poti, ki jo poleg Knafelčeve markacije spremlja tudi enica, med Tržičem in Dovjim, kjer SPP* zapusti Karavanke, prehodi na skupni večdnevni turi.«

Od Kriške gore in s tem Storžičeve skupine Dobrčo loči globoka dolina Mošenika, na drugi strani pa njena pobočja prav tako strmo padajo v dolino Drage. In, da ne pozabim: tudi levo od nje še ni konec Kamniško-Savinjskih Alp. Brezniške peči so njihov najzahodnejši del. Koliko ima s Kamnikom in še posebej s Savinjo skupnega greben, v katerem se pri Žirovnici za kratko skrijejo vlaki ob vožnji na Jesenice, pa je že druga zgodba.

Na Dobrčo vodi veliko markiranih poti (14), pa tudi takšnih pristopov, ki so bolj primerni za gornike z raziskovalno žilico. Največ obiska je gora verjetno deležna iz vasi Brezje čez Breško goro, potem pa do ali mimo Koče na Dobrči in Podgorske planine do njenega razglednega vrha.

»Koča na Dobrči se je sprva imenovala Krisanola. Pa ne zato, ker je stala na Kresu, kot se kraj imenuje v spomin na kurjenje kresov ob turških vpadih, temveč po začetnih zlogih priimkov zasebnih lastnikov Kristana, Savnika, Novaka in Langusa. Po drugi svetovni vojni je dolga leta, v spomin na ponesrečenega planinca, nosila ime »Kostanjevčeva koča na Dobrči«. V sedemdesetih letih je pogorela, a so prizadevni tržiški planinci postavili novo in jo poimenovali z današnjim nevtralnim imenom.«

Do koče se lahko povzpne tudi iz ostalih podgorskih vasi in pa (ah ja) pripeljemo (in to zelo visoko) po gozdni cesti. Severni pristop vodi po Slovenski planinski poti (seveda v obratni smeri) s Prevala. Tudi na Tržiški strani je še nekaj (ne)označenih poti in kolovozov čez Bistriško, Breško in Lešansko planino. Ko boste, pa po katerikoli poti že, prispeli na razgledno Dobrčo, se velja potruditi še na, če so pravilno izmerili, meter višji Šentanski vrh, odkoder boste videli še dlje. Tudi v snegu bo šlo dobro od nog, saj je ponavadi shojeno že kmalu po sneženju. Morda do Šentanskega vrha malo manj, zato se lahko obljubljenih pet minut malo razvleče, a kaj hujšega verjetno ne bo.

SPP* - Slovenska planinska pot

4 PREDSTAVITEV POTI

4.1. Brezje pri Tržiču - Koča na Dobrči (neprimerna za)

Izhodišče: Brezje pri Tržiču (677 m) - Cilj: Koča na Dobrči (1478 m) - Čas hoje: 2 h 30 min

- Zahtevnost: lahka označena pot - Zahtevnost smučanja: delno zahtevno - Višinska razlika: 801 m

- Višinska razlika po potj: 815 m

Dostop do izhodišča:

Z avtoceste Ljubljana - Jesenice se usmerimo na izvoz Ljubelj in cesti naprej sledimo v smeri Tržiča. Tik pred črpalko pri Tržiču pa zavijemo desno (smer Tržič) in nato takoj levo (smer Begunje) in se peljemo naprej do vasi Brezje pri Tržiču, kjer parkiramo na parkirišču v bližini cerkve.

Opis poti:

S parkirišča nadaljujemo po cesti proti Begunjam, a le do mesta, kjer se ta začne spuščati. Tu se v desno odcepi cesta, ki vodi na Bistriško planino (ob križišču so tudi planinske oznake za Dobrčo), mi pa po njej hodimo le nekaj minut, nato pa se v križišču usmerimo levo v smeri Dobrče (desna cesta vodi na Bistriško planino).

Od križišča naprej nadaljujemo po nekoliko slabši cesti, po kateri hodimo še približno 1 minuto, nato pa nas markacije povedejo desno na pešpot, ki se nadaljuje ob ograji. Nekaj časa se zmerno vzpenjamo ob ograji, nato pa po približno 20 minutah hoda od izhodišča prispemo na širok, a strm kolovoz. Po kolovozu se vzpenjamo do nekoliko redkejšega gozda, kjer nas markacije usmerijo ostro desno navzgor. V nadaljevanju se strmo vzpenjamo skozi gozd in po 15 minutah nadaljnje hoje prispemo do opuščenega korita za živali. Tu se pot obrne v levo ter se zložno vzpenja pod neizrazitim vrhom Vaško. Nekoliko naprej prispemo na manjše sedelce med že omenjenim vrhom na desni in pobočji Dobrče na levi.

Sledi kratek vzpon in pot nas pripelje do mesta, kjer prečimo bližnjo gozdno cesto (cesto prečimo ravno na mestu, kjer se ta konča). V nadaljevanju se nekaj časa vzpenjamo po širokem ter z gozdom poraščenem grebenu, po katerem hodimo vse do vzletišča jadralnih padalcev, katero se nahaja na južnih pobočjih Dobrče.

Tu se v desno odcepi široka pot, ki se nadaljuje proti Lešanski in Bistriški planini, mi pa nadaljujemo naravnost ter sprva hodimo ob robu gozda. Hitro se vrnemo v gozd, nato pa se v ključih razmeroma strmo vzpenjamo. Na višini približno 1400 metrov nad morjem prispemo na kolovoz, katerega le prečimo, nato pa le malo višje prispemo na označeno razpotje, kjer se nam z desne priključi pot z Lešanske planine, v smeri naravnost se nadaljuje pot proti vrhu Dobrče, mi pa nadaljujemo levo v smeri Koče na Dobrči. Sledi kratek spust in pot se vrne na prej omenjeni kolovoz (kolovoz katerega smo le prečili), po katerem pa hodimo le kratek čas, saj nas nato markacije povedejo nekoliko v levo. V nadaljevanju brez večjih sprememb višine prečimo pobočja Dobrče proti zahodu, nato pa stopimo iz gozda na razgledno Podgorsko planino. S planine, od katere že vidimo Kočo na Dobrči, se najprej rahlo spustimo in nato vzpnemo do bližnje planinske kočice.

slika: 4.1.

slika 8.1.:

4.2. Bistriška planina - Koča na Dobrči (primerna za)

Izhodišče: Bistriška planina (1050 m) - Cilj: Koča na Dobrči (1478 m) - Čas hoje: 1 h 30 min

- Zahtevnost: lahka označena pot - Zahtevnost smučanja: nezahtevno - Višinska razlika: 428 m

- Višinska razlika po poti: 500 m

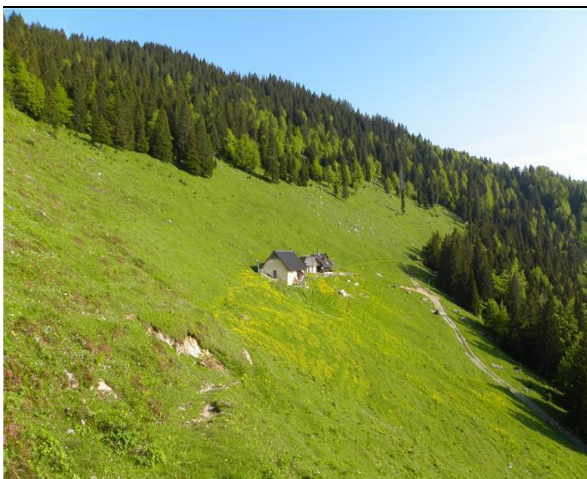
Dostop do izhodišča:

Z avtoceste Ljubljana - Jesenice se usmerimo na izvoz Ljubelj in cesti naprej sledimo v smeri Tržiča. Tik pred črpalko pri Tržiču pa zavijemo desno (smer Tržič) in nato takoj levo (smer Begunje) in se peljemo naprej do vasi Brezje pri Tržiču. V vasi Brezje pri Tržiču, na vrhu klanca zavijemo desno proti Bistriški planini. Po približno 100 m pridemo na križišče, kjer zavijemo desno na gozdno cesto. Cesta, ki se naprej kar strmo vzpenja nas čez čas pripelje do Bistriške planine, kjer na parkirišču ob cesti parkiramo (Brezje pri Tržiču - Bistriška planina 3,1 km, od tega 2,6 km makadama).

Opis poti:

S parkirišča pri Bistriški planini nadaljujemo po makadamski cesti, ki nas po krajšem vzponu pripelje na Breško planino, ki jo prepoznamo po leseni lovski koči. Vse slabša cesta pa nas nato pripelje na razpotje, kjer nadaljujemo desno na strm kolovoz v smeri Lešanske planine (levo Brezje pri Tržiču in Koča na Dobrči - pot čez Breško goro). Kolovoz po katerem se nato vzpenjamo ima nekaj razpotij, a če sledimo markacijam nas ta brez večjih težav pripelje na omenjeno planino, s katere se nam odpre lep pogled na Storžič in Tolsti vrh.

Od pastirske koče na Lešanski planini nadaljujemo levo ter se prečno sprehodimo na drugo stran planine, kjer gre pot v gozd. Nekaj časa hodimo po stezi, ki se nadaljuje brez večjih sprememb višine, nato pa prispemo na označeno razpotje, kjer se nam z leve priključi pot z Brezja pri Tržiču, v desno se odcepi pot proti vrhu Dobrče, mi pa nadaljujemo naravnost v smeri Koče na Dobrči. Sledi kratek spust ter prečenje kolovoza, nato pa še nekaj minut hodimo skozi gozd. Ko se gozd konča stopimo na rob razgledne Podgorske planine, od koder se spustimo v manjšo dolinico, od tam pa se v minuti nadaljnje hoje povzpemo do Koče na Dobrči.

slika: 4.2.

slika 8.2.:

4.3. Hibje - Koča na Dobrči (po cesti) – (primerna za)

Izhodišče: Hibje (1000 m) - Cilj: Koča na Dobrči (1478 m) - Čas hoje: 1 h 15 min - Zahtevnost: lahka označena pot - Zahtevnost smučanja: nezahtevno - Višinska razlika: 478 m

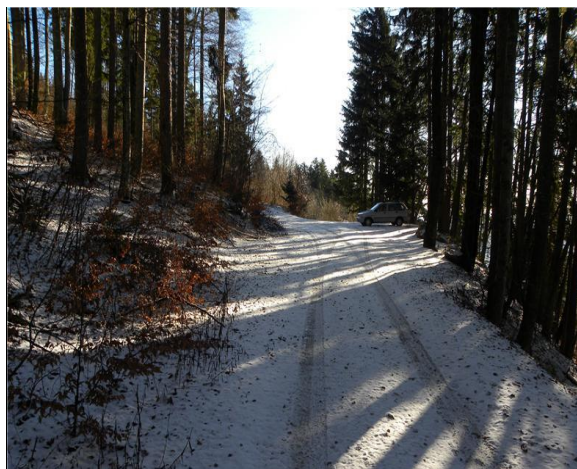
Dostop do izhodišča:

Z avtoceste Ljubljana - Jesenice, pri razcepu Podtabor nadaljujemo v smeri Ljubelja in Tržiča. Z vožnjo nadaljujemo po hitri cesti proti Ljubelju, nato pa tik pred črpalko zavijemo desno v smeri Tržiča in Begunj. Cesta se nato prične spuščati, mi pa v prvem križišču nadaljujemo levo (smer Begunje) v podvoz, skozi katerega pridemo v Bistrico pri Tržiču. Nekoliko naprej nas oznaka za Begunje usmeri desno na ožjo in vzpenjajočo cesto, kateri nato sledimo skozi vas Brezje in Hudi Graben. Za Hudim Grabnom, le nekaj 100 m za križiščem, kjer se v levo odcepi cesta v vas Leše in Paloviče, bomo na desni strani opazili makadamsko cesto in ob njen planinske oznake za Dobrčo. Usmerimo se na omenjeno makadamsko cesto (zavoj z glavne ceste je ostro v desno) in ji nato sledimo do višine cca. 1000 m, kjer ob manjšem križišču opazimo planinske smerne table in pod njimi parkirišče.

Možen je tudi dostop iz Begunj.

Opis poti:

S parkirišča nadaljujemo po levi zgornji in širši cesti (desna slabša cesta se hitro konča), ki kmalu naredi levi ovinek, nato pa se kar nekaj časa prečno vzpenja proti zahodi. Višje cesta naredi oster desni ovinek in postopoma preide v strnjen gozd. Naprej cesta naredi še nekaj okljukov, nato pa nas pripelje do rampe (do sem je možno tudi z avtomobilom, a je cesta na določenih mestih precej strma in razrita). Nadaljujemo mimo rampe in vzpon še naprej nadaljujemo po cesti, le ta pa nas hitro pripelje na greben Dobrče. Tu cesta zavije v desno in postopoma preide na severna pobočja. Cesta, s katere se nam odpre nekaj razgleda na glavno verigo Karavank, pa nas kmalu pripelje na Podgorsko planino. Tu nadaljujemo desno in po nekaj minutah nadaljnje hoje prispemo do Koče na Dobrči.

slika: 4.3.

slika 8.3.:

4.4. Begunje (Preska) - Koča na Dobrči (neprimerna za)

Izhodišče: Begunje (Preska) (650 m) - Cilj: Koča na Dobrči (1478 m) - Čas hoje: 2 h 30 min -

Zahtevnost: lahka označena pot - Višinska razlika: 828 m - Priporočena oprema (zima): dereze, cepin

Dostop do izhodišča:

Z avtoceste Ljubljana - Jesenice se usmerimo na izvoz Radovljica (z gorenjske strani izvoz Lesce) in cesti naprej sledimo v smeri Begunj. Na koncu vasi Begunje zavijemo desno proti Tržiču, mi pa se po cesti peljemo do manjšega križišča, kjer se nam z desne priključi makadamska cesta. Parkiramo na primernem mestu ob križišču.

Opis poti:

Z izhodišča previdno prečimo cesto, nato pa se usmerimo na markirano pešpot, ki vodi na Dobrčo (začetek poti ni označen). Pot se najprej vzpne skozi strnjen gozd, nato pa se položi in preči pobočja proti desni. Sledi kratek spust in pot nas pripelje do kolovoza, kateremu pa sledimo v levo. Kolovoz se takoj prične vzpenjati, mi pa mu v razpotjih sledimo v smeri, kamor nas vodijo markacije. Nekoliko naprej se nam z desne priključi pot iz Slatne, mi pa nadaljujemo naravnost v smeri Dobrče. Pot naprej se zmerno do strmo vzpenja skozi gozd, mi pa le občasno prečimo kakšno razgledno pobočje. Višje še nekajkrat prečimo gozdno cesto, nato pa se priključimo nekoliko širši poti, ki vodi od Hudega Grabna. Naprej se še vedno vzpenjamo skozi gozd, markirana pot pa še nekajkrat preči gozdno cesto, ki vodi do Koče na Dobrči. Čez čas pot zavije nekoliko v desno ter se še nekoliko strmeje vzpne. Sledi prečenje pašne ograje in pot nas pripelje iz gozda, od koder imamo do planinske koče le še nekaj 10 korakov.

slika: 4.4.

slika 8.4.:

4.5. Tominčev slap - Koča na Dobrči (neprimerna za)

Izhodišče: Tominčev slap (730 m) - Cilj: Koča na Dobrči (1478 m) - Čas hoje: 2 h 30 min

- Zahtevnost: lahka neoznačena steza - Zahtevnost smučanja: zahtevno - Višinska razlika: 748 m

- Priporočena oprema (zima): cepin, dereze

Dostop do izhodišča:

Z avtoceste Ljubljana - Jesenice se usmerimo na izvoz Tržič in Ljubelj. Cesti naprej sledimo proti mejnemu prehodu Ljubelj, a le do Podljubelja. Tu zavijemo desno v smeri Podljubelj in kamp. Kmalu nas cesta pripelje na križišče, kjer se levo čez most odcepi cesta proti kampu in Tominčevemu slapu. Usmerimo se na to cesto, ki ji sledimo v smeri slapu in parkiramo na parkirišču v bližini slapu.

Opis poti:

S parkirišča nadaljujemo po strmi makadamski cesti približno 20 minut do mesta, kjer se za potokom, ki teče čez betonirano cesto levo odcepi širok kolovoz. Usmerimo se na ta kolovoz in mu sledimo nekaj deset metrov do mesta, kjer zavije levo čez hudournik (desno privat). Kolovozu nato sledimo še slabih deset minut do mesta, kjer nas le ta pripelje do dveh hudourniških potokov. Pot naprej se nadaljuje med obema potokoma po delno uničenem kolovozu, ki nas nekoliko višje pripelje v strugo potoka. Naprej se vzpenjamo po strugi navzgor, dokler na desni strani ne opazimo delno uničenega kolovoza po katerem nadaljujemo vzpon. Kolovoz nato preči hudournik in se mu umakne proti levi. Naprej pa nas kolovoz pripelje na slabo vidno razpotje dveh kolovozov. Usmerimo se na desnega, ki se vzpne po zaraščenem pobočju nazaj do hudournika. Kolovoz se nato spremeni v komaj vidno stezico, ki nas po nekaj minutah pripelje do izvira, kjer stoji prijetna klopca. Sledi vzpon po stezi, ki po krajšem vzponu preči hudournik in se nato po produ vzpne do melišč na naši desni strani. Pot se nato ob melišču vzpne do prevala Vrh Luž, kjer pridemo na markirano pot. Nadaljujemo levo po poti, ki se občasno strmeje vzpne. Sledi kratek spust nato pa se pot začne prečno vzpenjati po vse bolj strmih pobočjih. Strmina pobočij nato popusti in pred seboj zagledamo pašno ograjo. Prečimo ograjo in le nekaj metrov za tem nas pot pripelje na kolovoz, kjer nadaljujemo desno do gozdne ceste po kateri se vzpnemo do kočice na Dobrči.

slika: 4.5.

slika 8.5.:

4.6. Hudi Graben - Koča na Dobrči (neprimerna za)

Izhodišče: Hudi Graben (670 m) - Cilj: Koča na Dobrči (1478 m) - Čas hoje: 2 h 30 min

- Zahtevnost: lahka označena pot - Višinska razlika: 808 m

- Priporočena oprema (zima): cepin, dereze

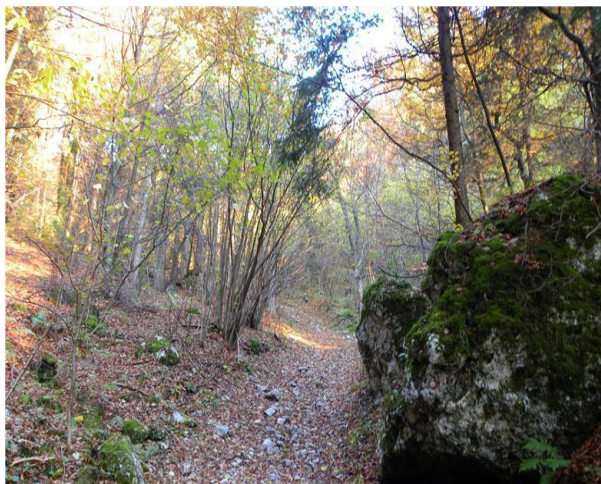
Dostop do izhodišča:

Z avtoceste Ljubljana - Jesenice, pri razcepu Podtabor nadaljujemo v smeri Ljubelja in Tržiča. Z vožnjo nadaljujemo po hitri cesti proti Ljubelju, nato pa tik pred črpalko zavijemo desno v smeri Tržiča in Begunj. Cesta se nato prične spuščati, mi pa v prvem križišču nadaljujemo levo (smer Begunje) v podvoz, skozi katerega pridemo v Bistrico pri Tržiču. Nekoliko naprej nas oznaka za Begunje usmeri desno na ožjo in vzpenjačo cesto, kateri nato sledimo skozi Brezje pri Tržiču do vasi Hudi Graben, kjer na koncu vasi na primernem mestu ob planinskih smernih tablah parkiramo. Možen je tudi dostop iz Begunj.

Opis poti:

Z izhodišča nadaljujemo ob glavni cesti do table za konec naselja Hudi Graben, nekaj metrov za tablo pa se desno navzgor odcepi kolovoz ob katerem bomo opazili tudi tablo z napisom »Dobrča 2h«. Po kolovozu nadaljujemo do prve hiše, nato pa nas markacije usmerijo levo na stezo, ki nas vodi skozi gozd. Kmalu nas pot pripelje na še en kolovoz po katerem se kratek čas vzpenjamo, nato pa nadaljujemo levo po stezi. Kasneje pridemo ponovno na kolovoz po katerem se nato kar nekaj časa vzpenjamo. Kolovoz ima tudi nekaj razpotij, na katerih se držimo rahlo v desno. Pot nato postane nekoliko bolj strma in nas pripelje do razpotja, kjer se nam z leve strani priključi pot od Zadnje vasi.

Nadaljujemo naravnost po razmeroma strmi poti, ki še naprej poteka skozi gozd. Višje stopimo na slabšo gozdno cesto, po kateri se v nekaj 10 korakih sprehodimo do širše makadamske ceste. Omenjeno cesto le prečimo, saj nas markacije usmerijo na peš pot, ki višje še nekajkrat preči omenjeno cesto. Omenjeni peš poti, ki se občasno kar precej strmo vzpenja, nato sledimo vse do Koče na Dobrči.

slika 4.6.

slika 8.6.:

4.7. Zadnja vas - Koča na Dobrči (neprimerna za)

Izhodišče: Zadnja vas (638 m) - Cilj: Koča na Dobrči (1478 m) - Čas hoje: 2 h 30 min

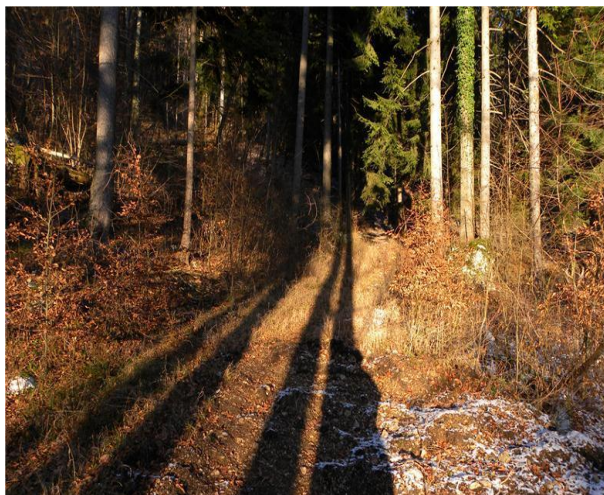
- Zahtevnost: lahka označena pot - Višinska razlika: 840 m - Priporočena oprema (zima): cepin, dereze

Dostop do izhodišča:

Z avtoceste Ljubljana - Jesenice, pri razcepu Podtabor nadaljujemo v smeri Ljubelja in Tržiča. Z vožnjo nadaljujemo po hitri cesti proti Ljubelju, nato pa tik pred črpalko zavijemo desno v smeri Tržiča in Begunj. Cesta se nato prične spuščati, mi pa v prvem križišču nadaljujemo levo (smer Begunje) v podvoz, skozi katerega pridemo v Bistrico pri Tržiču. Nekoliko naprej nas oznaka za Begunje usmeri desno na ožjo in vzpenjajočo cesto, kateri nato sledimo skozi vas Brezje in Hudi Graben. Za Hudim Grabnom, le nekaj 100 m za križiščem, kjer se v levo odcepi cesta v vas Leše in Paloviče, bomo na desni strani opazili makadamsko cesto in ob njen planinske oznake za Dobrčo. Usmerimo se na omenjeno makadamsko cesto (zavoj z glavne ceste je ostro v desno) in nato že po nekaj metrih parkiramo na parkirišču ob cesti. Možen je tudi dostop iz Begunj.

Opis poti:

Z izhodišča nadaljujemo po makadamski cesti, ki kmalu naredi prvi levi ovinek, nato pa preide na razgledna travnata pobočja, s katerih se nam odpre lep pogled na Julijske Alpe. Cesta se kmalu vrne v gozd in nas pripelje na manjše neoznačeno križišče. Nadaljujemo desno in cesti naprej sledimo do naslednjega ostrega levega ovinka. Sredi omenjenega ovinka se v desno odcepi kolovoz ob katerem na manjšem drevesu opazimo markacijo. Vzpon nadaljujemo po omenjenem kolovozu, ki se postopoma prične vse strmeje vzpenjati. Precej razrit kolovoz, ob katerem so markacije precej redke, se višje priključi bolj uhojeni poti, ki pride iz vasi Hudi Graben. Nadaljujemo levo po razmeroma strmi poti, ki še naprej poteka skozi gozd. Višje stopimo na slabšo gozdno cesto, po kateri se v nekaj 10 korakih sprehodimo do širše makadamske ceste. Omenjeno cesto le prečimo, saj nas markacije usmerijo na peš pot, ki višje še nekajkrat preči omenjeno cesto. Omenjeni peš poti, ki se občasno kar precej strmo vzpenja, nato sledimo vse do Koče na Dobrči.

slika: 4.7.

slika 8.7.:

4.8. Lajb - Koča na Dobrči (neprimerna za)

Izhodišče: Lajb (770 m) - Cilj: Koča na Dobrči (1478 m) - Čas hoje: 4 h

Zahtevnost: lahka označena pot - Zahtevnost smučanja: zahtevno - Višinska razlika: 708 m

Dostop do izhodišča:

Z avtoceste Ljubljana - Jesenice se usmerimo na izvoz Tržič in Ljubelj. Cesti naprej sledimo proti mejnemu prehodu Ljubelj, a le do Podljubelja. Tu zavijemo desno v smeri Podljubelj in kamp. Kmalu nas cesta pripelje na križišče, kjer se levo čez most odcepi cesta proti kampu, mi pa nadaljujemo naravnost in cesti, ki poteka vzporedno z glavno cesto sledimo še približno 2km do mesta, kjer se levo čez manjši most odcepi cesta. Parkiramo pred mostom na manjšem parkirišču ob cesti.

Opis poti:

S parkirišča nadaljujemo po cesti, ki preči ožji most (nadvoz) in na drugi zavije levo. Po nekaj deset korakih hoje pa ob cesti opazimo oznake za Preval, Begunjščico in Dobrčo. Naprej nadaljujemo po cesti, ki se vzpne nad vas in ob koncu vasi opazimo znak prepovedana nadaljnja vožnja. Cesta, ki se naprej zmerno vzpenja kmalu preko mostu preči potok in se nadaljuje po večinoma poraščenem pobočju. Nekje na polovici vzpona do Prevala, cesta preči nekaj razglednih pobočij, nato pa gre ponovno v gozd, kjer imamo za nadaljevanje dve možnosti. Na desni strani ceste opazimo strm kolovoz, ki nas kmalu pripelje na Preval, lahko pa nadaljujemo po nekoliko bolj zložni cesti, ki nas le kako minuto pozneje pripelje do Prevala. Na Prevalu se obe poti združita in sledi le še kratek vzpon do koče, ki jo opazimo na levi strani. Od koče nadaljujemo proti jugu v smeri Dobrče. Pot gre že kmalu v gozd, kjer se na začetku rahlo spusti in nas po nekaj minutah ponovno pripelje na greben katerega smo kmalu za Prevalom zapustili. Tu nas oznaka za Dobrčo usmeri na zahodna pobočja. Pot naprej brez večjih sprememb višine preči mestoma nekoliko bolj strma pobočja. Čez čas pa se zložna pot obrne levo in se za krajši čas strmo vzpne. Pot nato ponovno preči pobočja, ki so v mokrem rahlo nevarna za zdrs. Nekoliko naprej pa nas pot v rahlem vzponu ponovno pripelje na greben. Sledi strm spust po grebenu za več kot 100 višinskih metrov do prevala Vrh Luž. Tu se pot rahlo vzpne in nas po nekaj minutah pripelje na naslednje neizrazito sedelce, kjer se nam z leve strani priključi pot z Belega potoka. Nadaljujemo naravnost naprej po poti, ki se občasno nekoliko bolj vzpne. Sledi kratek spust nato pa se pot začne prečno vzpenjati po vse bolj strmih pobočjih. Strmina pobočij nato popusti in pred seboj zagledamo pašno ograjo. Prečimo ograjo in le nekaj metrov za tem nas pot pripelje na kolovoz, kjer nadaljujemo desno do gozdne ceste po kateri se vzpnemo do koče na Dobrči.

slika: 4.8.

slika 8.8.:

4.9. Slatna - Koča na Dobrči (neprimerna za)

Izhodišče: Slatna (640 m) - Cilj: Koča na Dobrči (1478 m) - Čas hoje: 2 h 30 min

- Zahtevnost: lahka označena pot - Višinska razlika: 838 m - Priporočena oprema (zima): cepin, dereze

Dostop do izhodišča:

Z avtoceste Ljubljana - Jesenice se usmerimo na izvoz Radovljica (z gorenjske strani izvoz Lesce) in cesti naprej sledimo v smeri Begunj. V Begunjah z vožnjo nadaljujemo desno proti Tržiču, mi pa nekoliko ožji cesti sledimo do vasi Slatna. Ker v omenjeni vasi ni primernih parkirnih mest, parkiramo na primernem prostoru ob cesti pred ali za vasjo.

Opis poti:

Ob glavni cesti nadaljujemo do središča vasi, kjer bomo ob cesti opazili rdeč smerokaz »2h 15min«, ki nas usmeri mimo nekaj hiš v gozd. Sprva še dokaj široka pot nas nato pripelje do vodohrana Slatna. V nadaljevanju postane pot nekoliko ožja in nas skozi gozd pripelje do kolovoza, kjer se priključimo poti iz Begunj.

Na kolovozu nadaljujemo desno in se še naprej vzpenjamo skozi gozd. Višje pridemo na gorsko cesto, po kateri nadaljujemo nekaj metrov v levo, nato pa nas markacije usmerijo ponovno desno v gozd. V nadaljevanju dolgo časa hodimo skozi gozd v smeri proti vzhodu. Pri tem dvakrat prečimo gorsko cesto, nato pa se kmalu priključimo poti iz vasi Hudi Graben in Zadnja vas.

Na razpotju nadaljujemo levo po peš poti, ki višje še nekajkrat preči gorsko cesto. Omenjeni poti, ki se občasno kar precej strmo vzpenja, nato sledimo vse do Koče na Dobrči.

slika: 4.9. slika 8.9.:

4.10. Draga - Koča na Dobrči (čez Ledeno trato) (neprimerna za)

Izhodišče: Draga (650 m) - Cilj: Koča na Dobrči (1478 m) - Ime poti: čez Ledeno trato

- Čas hoje: 2 h 30 min - Zahtevnost: lahka neoznačena steza - Višinska razlika: 828 m

- Priporočena oprema (zima): cepin, dereze

Dostop do izhodišča:

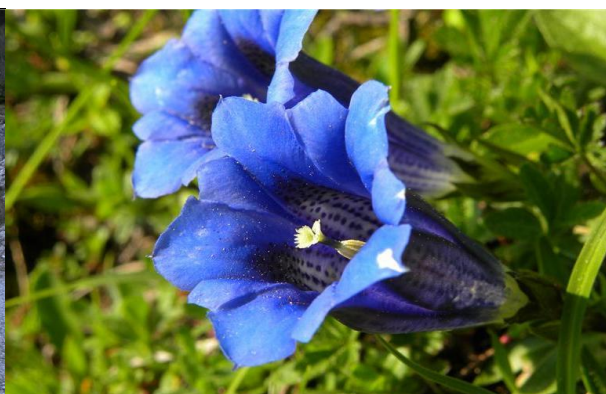
Z avtoceste Ljubljana - Jesenice se usmerimo na izvoz Radovljica (z gorenjske strani izvoz Lesce) in cesti naprej sledimo v smeri Begunj. Na koncu vasi Begunje zavijemo levo proti domu v Dragi (desno Tržič), mi pa cesti sledimo do velikega parkirišča ob grobišču talcev.

Opis poti:

S parkirišča nadaljujemo po asfaltni cesti, ki se naprej zložno vzpenja ob potoku Begunjščica. Po približno 5 minutah hoje bomo prišli do manjšega križišča, kjer se v desno odcepi gozdna cesta. Usmerimo se na omenjeno cesto, katera se naprej zmerno vzpenja ob robu večjega travnika. Pot kar nekaj časa nadaljujemo ob travniku, nato pa cesta zavije desno, preči strugo Črnega potoka ter nas le nekaj 10 m naprej pripelje na neoznačeno križišče, kjer nadaljujemo po desni cesti (leva cesta se kmalu konča). Naprej se prečno vzpenjamo proti desni, nas pa cesta pripelje do ostrega levega ovinka, s katerega se nam odpre lep pogled na Julijske Alpe s Triglavom ter Stol in Begunjščico. Pot naprej še kar nekaj časa nadaljujemo po makadamski cesti, mi pa ji ob občasnih razgledih na okoliške gore sledimo do njenega konca (do sem lahko tudi z avtomobilom, to nam pot skrajša za približno uro in pol). Od konca ceste nadaljujemo po razmeroma strmem kolovozu, ki se naprej vzpenja po levi strani manjše neizrazite dolinice. Višje se kolovoz prične izgubljeni, mi pa ostankom nekakšne stezice sledimo do prihoda na glavni greben, kjer tudi stopimo na markirano pot Preval-a - Dobrča. Ko stopimo na markirano pot ji sledimo v desno, le ta pa se sprva strmo vzpne, nato pa se postopno položi in zavije desno na razmeroma strma pobočja, preko katerih se prečno vzpenjamo. Sledi nekaj minut prečenja, nato pa se pot ponovno strmo vzpne, tokrat čez strmo pobočje, ki je na nekaj mestih predvsem zaradi listja nevarno za zdrs (če so na tem delu poti še snežišča je obvezna uporaba cepina in derez). Pot se nato položi, preči pašno ograjo in se le nekaj metrov naprej razcepi na dva dela. Nadaljujemo po spodnji poti (kolovozu), ki nas po krajšem prečenju pripelje do gozdne ceste, ki vodi do Koče na Dobrči. Po omenjeni cesti se v dobrih 2 minutah sprehodimo do omenjene kočice, od katere se nam odpre lep razgled.

slika: 4.10.

slika 8.10.:

4.11. Brezje pri Tržiču - Koča na Dobrči (po cesti) – (primerna za)

Izhodišče: Brezje pri Tržiču (677 m) - Cilj: Koča na Dobrči (1478 m) - Ime poti: po cesti

- Čas hoje: 2 h 45 min - Zahtevnost: lahka označena pot - Višinska razlika: 801 m

- Priporočena oprema (zima): dereze, cepin

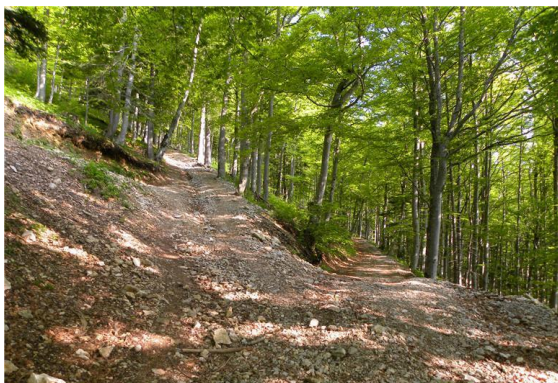
Dostop do izhodišča:

Z avtoceste Ljubljana - Jesenice se usmerimo na izvoz Ljubelj in cesti naprej sledimo v smeri Tržiča. Tik pred črpalko pri Tržiču pa zavijemo desno (smer Tržič) in nato takoj levo (smer Begunje) in se peljemo naprej do vasi Brezje pri Tržiču, kjer parkiramo na primernem mestu v bližini cerkve.

Opis poti:

Od cerkve sv. Neže še nekaj 10 korakov nadaljujemo po cesti proti Begunjam, nato pa nas oznake za Dobrčo usmerijo desno na nekoliko ožjo cesto, po kateri hitro prispemo do označenega križišča, kjer nadaljujemo desno v smeri Lešanske in Bistriške planine (levo običajna pešpot na Dobrčo). Pot še nekaj minut nadaljujemo po razmeroma strmi asfaltni cesti, nato pa prispemo na plazovito pobočje, kjer se asfalt konča. Na mestu, kjer se asfalt konča je lepa razgledna točka, s katere se nam odpre lep razgled proti Kriški gori in delu Gorenjske. Za razgledno točko cesta preide v gozd, nato pa se zložno do zmerno vzpenja vse do Bistriške planine, katera pa se nahaja nekoliko desno od ceste.

Od Bistriške planine nadaljujemo po cesti, ki se vzpne skozi gozd, nato pa nas pripelje na Breško planino, kjer stoji lovska koča. Nadaljujemo po cesti, ki se vrne v gozd, le ta pa se postopoma prične strmeje vzpenjati. Višje pridemo na označeno razpotje, kjer se nam z leve priključi markirana pešpot z Brezij pri Tržiču, mi pa nadaljujemo ostro desno po postopoma vse bolj strmem kolovozu. Sledi približno 20 minut hoje po omenjenem kolovozu, nato pa nas pot pripelje iz gozda na spodnji del Lešanske planine. Nadaljujemo po planini navzgor, kjer hitro prispemo do pastirske kočice na omenjeni planini. Od pastirske kočice na Lešanski planini nadaljujemo levo ter se prečno sprehodimo na drugo stran planine, kjer gre pot v gozd. Nekaj časa hodimo po stezi, ki se nadaljuje brez večjih sprememb višine, nato pa prispemo na označeno razpotje, kjer se nam z leve priključi pot z Brezij pri Tržiču, v desno se odcepi pot proti vrhu Dobrče, mi pa nadaljujemo naravnost v smeri Koče na Dobrči. Sledi kratek spust ter prečenje kolovoza, nato pa še nekaj minut hodimo skozi gozd. Ko se gozd konča stopimo na rob razgledne Podgorske planine, od koder se spustimo v manjšo dolinico, od tam pa se v minuti nadaljnje hoje povzpemo do Koče na Dobrči.

slika: 4.11.

slika 8.11

4.12. Bistrica pri Tržiču - Koča na Dobrči (neprimerna za)

Izhodišče: Bistrica pri Tržiču (615 m) - Cilj: Koča na Dobrči (1478 m) - Čas hoje: 3 h

Zahtevnost: lahka označena pot Višinska razlika: 863 m - Priporočena oprema (zima): dereze, cepin

Opis poti:

Od križišča nadaljujemo po makadamski cesti v smeri vile Bistrica. Cesta, ki se zložno vzpenja nas v nekaj minutah pripelje na asfalt, kjer prispemo do križišča, ob katerem se nahaja kapelica. Takoj za kapelico nadaljujemo ostro levo na kolovoz, ki po levi strani obide bližnjo stanovanjsko hišo (v bližini opazimo tudi planinske oznake za Dobrčo in Bistriško planino). Kolovoz hitro preide v gozd ter se razmeroma strmo vzpne do nekakšnega grebena, s katerega se nam občasno odpre nekaj razgleda proti Kriški gori in Gorenjski. Ko se greben konča nadaljujemo po desnem kolovozu, kateri se vrne v gozd, mi pa po njem hodimo do bolj travnatega dela (predel imenovan Na planincah). V nadaljevanju se kolovoz občasno kar strmo vzpenja, nato pa nas pripelje do več zaporednih razpotjih, kjer se položi. Na razpotjih pazljivo sledimo markacijam, katere nas s časoma s kolovoza preusmerijo na gozdno stezico. Dokaj zložna pot pa nas nato v nekaj minutah pripelje do Bistriške planine. Na Bistriški planini stopimo na cesto, mi pa po njej hodimo proti levi, kjer po nekaj korakih stopimo na drugo širšo cesto. Drugi cesti sledimo navzgor, mi pa po njej nadaljujemo ob robu Bistriške planine. Cesta se naprej zmerno vzpne skozi gozd, nato pa nas pripelje na Breško planino, kjer stoji lovska koča. Nadaljujemo po cesti, ki se vrne v gozd, le ta pa se postopoma prične strmeje vzpenjati. Višje pridemo na označeno razpotje, kjer se nam z leve priključi markirana pešpot z Brezij pri Tržiču, mi pa nadaljujemo ostro desno po postopoma vse bolj strmem kolovozu. Sledi približno 20 minut hoje po omenjenem kolovozu, nato pa nas pot pripelje iz gozda na spodnji del Lešanske planine. Nadaljujemo po planini navzgor, kjer hitro prispemo do pastirske koče na omenjeni planini. Od pastirske koče na Lešanski planini nadaljujemo levo ter se prečno sprehodimo na drugo stran planine, kjer gre pot v gozd. Nekaj časa hodimo po stezi, ki se nadaljuje brez večjih sprememb višine, nato pa prispemo na označeno razpotje, kjer se nam z leve priključi pot z Brezij pri Tržiču, v desno se odcepi pot proti vrhu Dobrče, mi pa nadaljujemo naravnost v smeri Koče na Dobrči. Sledi kratek spust ter prečenje kolovoza, nato pa še nekaj minut hodimo skozi gozd. Ko se gozd konča stopimo na rob razgledne Podgorske planine, od koder se spustimo v manjšo dolinico, od tam pa se v minuti nadaljnje hoje povzpne do Koče na Dobrči.

slika 4.12.

slika. 8.12

4.13. Tržič – Dobrča - Koča na Dobrči (pogojno - primerna za)

Izhodišče: Tržič (515 m) - Cilj: Dobrča (1634 m) – koča pod Dobrčo (1478) - Čas hoje: 3 h 20 min

Zahtevnost: lahka označena pot - Višinska razlika: 1119 m - Priporočena oprema (zima): cepin, dereze

Dostop do izhodišča:

Z avtoceste Ljubljana - Jesenice se usmerimo na izvoz Ljubelj (Tržič), nato pa pred črpalko v Bistrici pri Tržiču zavijemo desno navzdol, kjer hitro pridemo v Tržič. V križišču za trgovino Mercator zavijemo levo v smeri Tržiškega muzeja, mi pa se naprej peljemo po Koroški cesti, kateri skozi center mesta sledimo do hišne številke 48. Tu v manjšem križišču zavijemo levo na Pot na pilarno, cesta pa se od tod naprej prične spuščati proti potoku Mošenik. Ko pridemo do potoka prečimo most in nato na primernem prostoru parkiramo (ker je večina parkirnih mest rezervirana za stanovalce, bomo lahko imeli kar nekaj težav z iskanjem primerne prostora).

Opis poti:

Od mesta, ko smo prečili most nadaljujemo ob Tržiški Bistrici še približno 100 m, nato pa, ko zagledamo na omenjeni reki manjši jez nadaljujemo ostro levo na vzpenjajočo cesto, kateri sledimo do planinskih oznak za Dobrčo. Nadaljujemo v smeri Dobrče in pot nadaljujemo po cesti, ki višje preko mostu preči glavno cesto, ki pelje na Ljubelj. Cesta se kratek čas nadaljuje vzporedno z glavno cesto, nato pa zavije v levo in se zmerno vzpne do manjšega zaselka. Tik pred zadnjo hišo nas markacije usmerijo rahlo levo na pešpot, le ta pa že kmalu zavije desno in se prečno vzpne ob robu gozda. Pot nato preide v strnjen gozd, kjer preči kratko strmejšo pobočje. Po krajšem vzponu stopimo na večjo jaso, ob robu katere stoji osamljena koča. Tu nadaljujemo desno ter vzpon nadaljujemo po gozdni poti, ki višje preči gozdno cesto. Pot naprej se prične strmo vzpenjati, nato pa se prehodno položi in nas pripelje na strm kolovoz, po katerem nadaljujemo vzpon. Višje se nam s poti odpre nekaj razgleda na Košuto, Storžič in Kriško goro, mi pa še naprej nadaljujemo po markiranem kolovozu, ki nas kmalu pripelje do lovske kočice, kjer tudi stopimo na cesto.

Markirana pot lovske kočice obide nekaj 10 m proti levi, mi pa po cesti hodimo le kratek čas, saj nas nato markacije usmerijo rahlo levo na pot, ki se prične zmerno vzpenjati skozi gozd. Pot naprej se za kratek čas strmo vzpne, nato pa se rahlo položi in se nadaljuje v prečnem vzponu čez občasno delno razgledna pobočja. Višje se pot sprva položi, nato pa se spusti do bližje gozdne ceste, kateri sledimo v desno. Sledi nekajminutna hoja po omenjeni cesti, nato pa prispemo iz gozda, kjer stopimo na prostrano Bistriško planino. Na levi strani planine stopimo na širšo cesto, mi pa ji sledimo v smeri Dobrče in Lešanske planine. Cesta se naprej zmerno vzpne skozi gozd, nato pa nas pripelje na Breško planino, kjer stoji lovska kočica. Nadaljujemo po cesti, ki se vrne v gozd, le ta pa se postopoma prične strmeje vzpenjati. Višje pridemo na označeno razpotje, kjer se nam z leve priključi markirana pešpot z Brezij pri Tržiču, mi pa nadaljujemo ostro desno po postopoma vse bolj strmem kolovozu. Sledi približno 20 minut hoje po omenjenem kolovozu, nato pa nas pot pripelje iz gozda na spodnji del Lešanske planine. Nadaljujemo po planini navzgor, kjer hitro prispemo na neoznačeno razpotje. Od pastirske kočice na Lešanski planini nadaljujemo levo ter se prečno sprehodimo na drugo stran planine, kjer gre pot v gozd.

Nekaj časa hodimo po stezi, ki se nadaljuje brez večjih sprememb višine, nato pa prispemo na označeno razpotje, kjer se nam z leve priključi pot z Brezij pri Tržicu, v desno se odcepi pot proti vrhu Dobrče, mi pa nadaljujemo naravnost v smeri Koče na Dobrči. Sledi kratek spust ter prečenje kolovoza, nato pa še nekaj minut hodimo skozi gozd. Ko se gozd konča stopimo na rob razgledne Podgorske planine, od koder se spustimo v manjšo dolinico, od tam pa se v minuti nadaljnje hoje povzpemo do Koče na Dobrči.

slika: 4.13.

slika 8.13.

4.14. Brezje pri Tržicu - Koča na Dobrči (neprimerna za)

Izhodišče: Brezje pri Tržicu (677 m) - Cilj: Koča na Dobrči (1478 m) - Ime poti: po cesti

- Čas hoje: 2 h 45 min - Zahtevnost: lahka označena pot - Višinska razlika: 801 m

- Priporočena oprema (zima): dereze, cepin

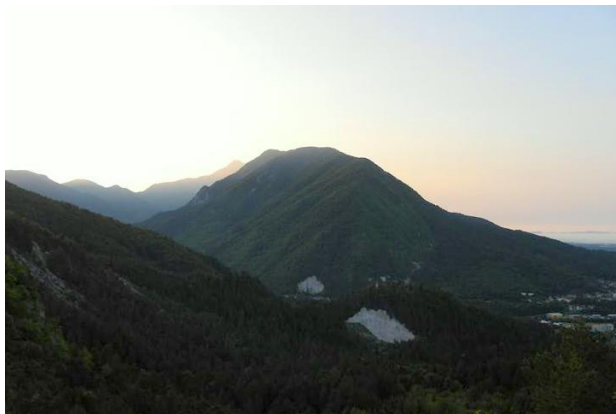
Dostop do izhodišča:

Z avtoceste Ljubljana - Jesenice se usmerimo na izvoz Ljubelj in cesti naprej sledimo v smeri Tržiča. Tik pred črpalko pri Tržicu pa zavijemo desno (smer Tržič) in nato takoj levo (smer Begunje) in se peljemo naprej do vasi Brezje pri Tržicu, kjer parkiramo na primernem mestu v bližini cerkve.

Opis poti:

Od cerkve sv. Neže še nekaj 10 korakov nadaljujemo po cesti proti Begunjam, nato pa nas oznake za Dobrčo usmerijo desno na nekoliko ožjo cesto, po kateri hitro prispemo do označenega križišča, kjer nadaljujemo desno v smeri Lešanske in Bistriške planine (levo običajna pešpot na Dobrčo). Pot še nekaj minut nadaljujemo po razmeroma strmi asfaltni cesti, nato pa prispemo na plazovito pobočje, kjer se asfalt konča. Na mestu, kjer se asfalt konča je lepa razgledna točka, s katere se nam odpre lep razgled proti Kriški gori in delu Gorenjske. Za razgledno točko cesta preide v gozd, nato pa se zložno do zmerno vzpenja vse do ostrega levega ovinka, katerega presekamo in nadaljujemo po ozki dokaj zložni poti po gozdu. Po 15 minutah prečimo cesto in zopet zavijemo v gozd, ter nadaljujemo po markirani ozki poti do Bistriške planine (10 minut).

Tu se priključimo na makadamsko cesto, ki pelje čez Breško planino, ki jo prepoznamo po leseni lovski koči. Vse slabša cesta pa nas nato pripelje na razpotje, kjer nadaljujemo desno na strm kolovoz v smeri Lešanske planine (levo Brezje pri Tržiču in Koča na Dobrči - pot čez Breško goro). Kolovoz po katerem se nato vzpenjamo ima nekaj razpotij, a če sledimo markacijam nas ta brez večjih težav pripelje na omenjeno planino, s katere se nam odpre lep pogled na Storžič in Tolsti vrh. Od pastirske kočice na Lešanski planini nadaljujemo levo ter se prečno sprehodimo na drugo stran planine, kjer gre pot v gozd. Nekaj časa hodimo po stezi, ki se nadaljuje brez večjih sprememb višine, nato pa prispemo na označeno razpotje, kjer se nam z leve priključi pot z Brezja pri Tržiču, v desno se odcepi pot proti vrhu Dobrče, mi pa nadaljujemo naravnost v smeri Koče na Dobrči. Sledi kratek spust ter prečenje kolovoza, nato pa še nekaj minut hodimo skozi gozd. Ko se gozd konča stopimo na rob razgledne Podgorske planine, od koder se spustimo v manjšo dolinico, od tam pa se v minuti nadaljnje hoje povzpemo do Koče na Dobrči.

slika: 4.14.

slika 8.14.

5 VPLIVI NA OKOLJE IN KOČO ZARADI POVEČANEGA OBISKA

Ker sta planina in koča dejansko obljudeni prihaja do večjih erozij okolja, sploh na naj - pohodnejši poti (4.1. Brezje pri Tržiču - Koča na Dobrči (po robu)). Tu je pot razbrzdana, na nekih odsekih široka tudi 10m in več (čez korenine)!

Ogromen problem predstavlja tudi vedno bolj uveljavljen gorsko – kolesarski turizem. Čeprav je gorsko kolesarjenje zakonsko prepovedano (zaenkrat) je v tržiški občini to ena od najbolj obiskanih poti – spust iz Dobrče po robu. Pri tem prihaja do sporov na relaciji planinci – gorski kolesarji!!! Pot je dejansko lahko namenjena samo pohodnikom, saj se dobršen del poti vije po strmi potki skozi mešan in bukov gozd.

Tu je še letošnji žledolom, ki je uničil kar nekaj bukovih, smrekovih in borovih dreves (sploh na vzhodnem pobočju Dobrče), nad Lešansko planino (1450m) . Sedanji način spravila dreves v dolino, z izdelavo t.i. »vlak«, temeljito posega v okolje in ga uničuje. Če človek ozr. stroj naredi vlako, ki je s prostim očesom vidna tudi iz cca.10km oddaljenega Velikega vrha nad Kofcami, to meji že na naravno katastrofo. Sama planina je dobesedno prepletena z vlakami, to pa so katastrofalni posegi v naravo. Nič čudnega, da je zato Dobrča postala poligon za »spustaše«*.

* downhill kolesarji

6 PROBLEMATIKA PLANINSKE KOČE

Zaradi velike komercializacije koče (posledica dvakratnega naziva Naj planinska postojanka v letih 2012 – 2013) je koča prevelikokrat pretesna za vse obiskovalce.

Voda je kapnica ozr. je pod glavnim prostorom zbiralnik vode. Ko kapnice zmanjka jo morajo dostavljati z gasilsko cisterno.

Sobe so majhne in ozke (22 duš lahko prespi v koči).

Še večja umetnost je zadovoljiti vse lačne želodčke, saj kot pravi oskrbnica: « imamo v poletni sezoni med tednom do 100 obiskovalcev na dan, čez vikend pa se jih nabere tudi 500« ; kuhinja pa meri cca. 4 x 4m (1x štedilnik na drva, 1x plin, 1x pomivalno korito, 1x hladilnik)!?

Toaletnih prostorov ni! Edini zunanji wc je t.i.«štrbunk«, tako za ženske kot za moške!!!

Biološke odpadke odvaža kmet s cisterno.

Prav tako ni shrambe (vsaj ne pravšnje) za shranjevanje hrane in pijače.

JE PA DOBRA ENERGIJA NAJEMNIKOV KOČE (Milana in Jane Jančič), ki z ekipo delajo čudeže. Krožniki bogati s hrano, domač čaj in sok prav vabijo da jih na 1478m obiščemo.

7 REŠITEV ZA:

- NADALJNE OBRATOVANJE KOČE NA DOBRČI:

1. ena od možnosti – izgradnja nove koče:

Tu bi se obrnil čez mejo, kjer so imeli avstrijski kolegi na Dobraču (*Dobratsch Gipfelhaus 2166m*) podoben primer s prejšnjo staro kočo:

Stara koča na Dobraču ni imela urejenega čiščenja odpadnih voda, kar je zaradi zelo občutljivega vodozbirnega območja Dobrača predstavljalo velik potencialni vir onesnaževanja. Podzemne povezave vodo z vrha gore, namreč v šestih urah pripeljejo v dolino, kjer pa jo uporabljajo kot pitno. Nova koča je bila postavljena izredno hitro (v 6 mesecih), saj so jo sestavljali kot montažno hišo. Za namen gradnje so morali do vrha gore prej obstoječi slabši kolovoz razširiti in utrditi v boljšo cesto. Pri gradnji so uporabili okolju prijazne materiale, uporabili pa so tudi skoraj vse ostanke stare koče. Pitno vodo pridobivajo iz deževnice, ki jo preko filtrov in UV dezinfekcijskega postopka vodijo v velike hranilne cisterne. Z vodo morajo varčevati, saj zadnji dež pade oktobra, nato pa na gori do aprila vladajo snežne razmere. Za splakovanje stranišč je porabijo izredno malo, saj ob pritisku na gumb stranišče sprazni vakum in le majhna količina vode.

Koča ima sicer vgrajen sistem ogrevanja na drva, vendar ga zaenkrat tudi v zimskem času še ni bilo potrebno uporabiti. Zadostujejo dobra izolacija, izkoriščanje sončne lege, prezračevanje in pa prisotnost ljudi, ki vsi proizvajajo toploto.

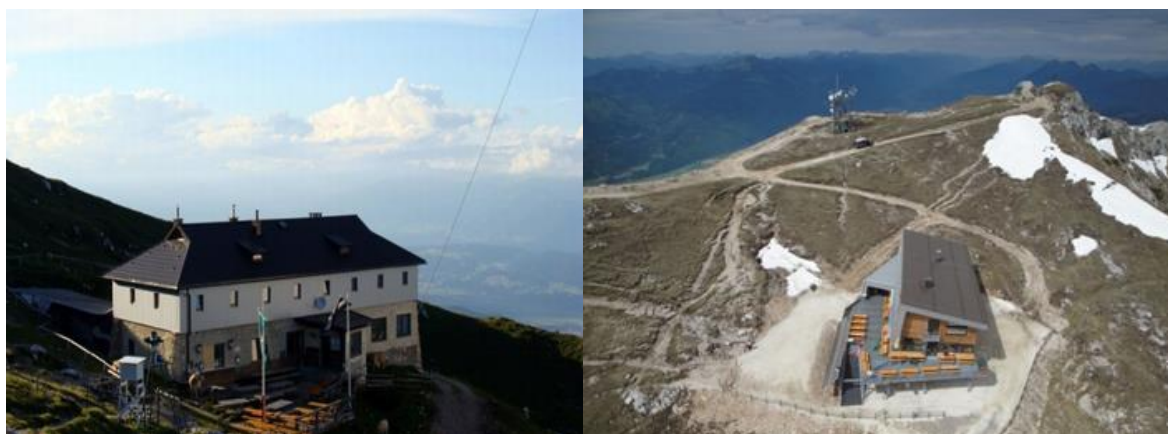

foto: prej

foto: potem

Odpadna voda iz stranišč in kuhinje se zbira v biološki čistilni napravi. Lovilec maščob ujame olja iz kuhinje, vsi trdni delci pa se usedejo v usedalniku, ki ga je občasno potrebno prazniti. Preostala voda se očisti med zadrževanjem okoli kroglic z veliko površino, kjer bakterije razgradijo organsko snov. Nato voda steče še skozi fazo UV dezinfekcije, ki uniči morebitne patogene mikrobe. Tako obdelana voda je še vedno bogata z dušikom in fosforjem, kar na vodovarstvenih območjih in območjih v bližini vodnih teles predstavlja grožnjo onesnaženja. Zato so na Dobraču cev iztoka iz čistilne naprave speljali daleč stran od koč na rob pobočja, od koder podzemne povezave zajetij pitne vode v dolini ne dosežejo več. Čistilna naprava ima zmogljivost 300 PE, torej dnevno lahko predela odpadno vodo, ki jo proizvede 300 ljudi. Med vikendi lahko število obiskovalcev krepko preseže to število, zato imajo zgrajene tudi velike zadrževalne bazene, kjer se odpadna voda zbira in nato očisti med tednom.

Velik del površine koč je pokrit s sončnimi paneli. Koča na ta način sicer proizvede veliko energije, še vedno pa ne dovolj za svoje potrebe, zato je priključena tudi na električno omrežje.

Koča je na vseh udeležencih pustila velik vtis, predvsem zaradi premišljenosti gradnje in napredne tehnologije. Cela klet je polna cistern, filtrov, cevi, kompresorjev in ostalih raznoraznih »mašin«. V zgornjih prostorih pa vlada popolno nasprotje - topel les in ogromna okna, ki so razkrivala razgled na gore skoraj na vse strani neba. Dobili smo kar nekaj idej, kako bi lahko nekaj tehnoloških rešitev uporabili tudi na naših kočah. Pri primerjavah pa je potrebno upoštevati, da ima Dobrač do koč zgrajeno cesto, žičnico, da je koča priključena na električno omrežje in da je povprečno število obiskovalcev 300 na dan, saj leži v neposredni bližini Beljaka.

2. Adaptacija kuhinje, vodnega zajetja ter strehe in zgraditev kopalnice in wc-ja:

- Rešitev za povečanje kuhinje je pomik vzhodne stene hiše v hrib. S tem bi pridobil cca. 3 – 4 m², kar bi zadostovalo za normalne pogoje v kuhinji. Dokupiti še: štedilnik in pomivalno korito, delovni pult za pripravo hrane, skrinjo in hladilnik za shranjevanje živil in pijače.

- Poleg vodnega zbiralnika pod hišo, bi se moralo zgraditi nad hišo vsaj še dva bazena za zbiranje deževnice in vanje vgraditi vodne filtre.

- zamenjati kompletno strešno kritino z nadgradnjo foto-voltaičnih panelov na strehi za ogrevanje vode in shranjevanje električne energije.

foto: sirarna na pokljuški Planini Zajavornik s fotovoltaičnimi paneli

- ob severni strani hiše zgraditi wc (M & Ž) in manjšo kopalnico ter oboje povezati z glavnim prostorom koč.

- Do leta 2017 pa bo potrebno po zakonu zgraditi čistilno napravo. Biološko ali rastlinsko. To pa je še en projekt, katerega se bo potrebno lotiti čim prej.

Kar pa se tiče samih že narejenih »vlak za spravila lesa«, katerih je res preveč, bi bilo pa smotrno dobršno število le-teh vrniti v prvotno stanje, območja pa kasneje pogozditi.

- UREDITEV KOLESARSKIH POTI DO KOČE NA DOBRČI

Že v predstavitvi poti sem navedel, kje bi bile lahko dovoljene kolesarske poti do Koče na Dobrči:

- Bistriška planina - Koča na Dobrči (4.2.) – po cesti
- Hibje - Koča na Dobrči (4.3.) – po cesti
- Brezje pri Trziču - Koča na Dobrči (4.11.) – po cesti
- **Trzič – Koča na Dobrči (4.13) – pot namenjena kolesarjem: to bi bila lahko l. kolesarska pot, v občini Trzič, namenjena striktno kolesarjem, saj je ta peš pot malo obiskana planincem in bi se ob ustreznem dogovoru med lastniki gozda, PD* in TKO* uredila za gorsko kolesarjenje.**

Preostalih 11 poti je za gorsko kolesarjenje popolnoma neprimernih (preozke poti; uničenje tal; nezmožnost srečevanja s planinci, katerim so poti dejansko namenjene...)

Glede na to, da je nastalo čez celotno planino (pre)več »vlak«, je seveda možno kakšno od teh tudi urediti tako da bo po njej mogoča vožnja s kolesom (seveda ob privolitvi lastnika le-te, ter v sodelovanju znotraj PZS*, s PD* ozr. TKO Trzič*)

*PZS – Planinska zveza Slovenija; *PD Trzič – planinsko društvo; *TKO Trzič – turno kolesarski odsek

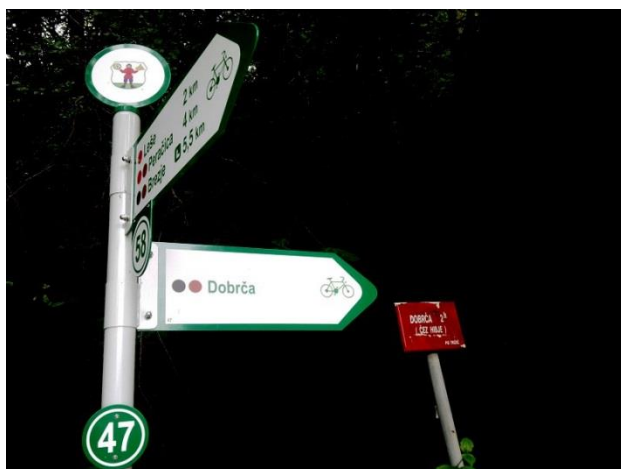

foto: lično oblikovane oznake kolesarske poti s strani občine Radovljica

8 »ROŽCE IZPOD DOBRČE«

- ✚ Slika 8.1. Vrbovolistni primožek - *Bupthalmum salicifolium*
- ✚ Slika 8.2. Navadna pogačica – *Trollius europaeus*
- ✚ Slika 8.3. Marjetičasta nebina – *Aster bellidiastrum*
- ✚ Slika 8.4. Spomladanska resa – *Erica carnea*
- ✚ Slika 8.5. Valeriana (špajka) - *Valeriana officinalis*
- ✚ Slika 8.6. Spomladanski svišč – *Gentiana verna*
- ✚ Slika 8.7. Žanjevec - *Polygala chamaebuxus*
- ✚ Slika 8.8. Navadni slečnik - *Rhodothamnus chamaecistus*
- ✚ Slika 8.9. Alpska penuša – *Cardamine alpina*
- ✚ Slika 8.10. Clusijev svišč – *Gentiana clusii*
- ✚ Slika 8.11. Skalni grint – *Senecio alpinus*
- ✚ Slika 8.12. Gozdne jagode - *Fragaria vesca*
- ✚ Slika 8.13. Velecvetni naprstec - *Digitalis grandiflora*
- ✚ Slika 8.14. Alpski šetrajnik - *Acinos alpinus*

9 VIRI

- Alpske cvetlice (Hoppe Ansgar; Narava2013) – »ročce izpod Dobrče«
- Kaj neki tu cveti (Spohn, Aichele; Založba Narava) - »ročce izpod Dobrče«
- Vpliv množičnega obiska, rekreativnih in športnih dejavnosti na gorsko okolje (seminarska naloga, avtor Stojan Kovič (PD Mercator))
- Pesem: Vili Perko – »Dobrča«
- www.villacher-alpenstrasse.at/en/der-dobratsch - KOČA DOBRAČ
- www.pzs.si/novice.php?pid=7240 – NAJ KOČA V LETIH 2012 – 2013
- www.hribi.net – slike pokrajine
- www.energija-solar.si/index.aspx?category=2&id=89#sirarna – fotovoltaika

